

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії,
ректор АПСВТ
Віктор СУХОМЛИН

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
співбесіда замість НМТ з української літератури
для вступників на здобуття освітнього ступеня бакалавра
за спеціальностями:**

A5 Професійна освіта (Цифрові технології); С1 Економіка та міжнародні економічні відносини; С4 Психологія; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D4 Публічне управління та адміністрування D5 Маркетинг; D7 Торгівля; D8 Право I10 Соціальна робота

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і
гуманітарних дисциплін, АПСВТ
протокол № 10 від 26 березня.2026 р

Схвалено на засіданні Вченої ради Академії праці, соціальних відносин і туризму,
протокол № 6 від 26 травня2026 р.

Затверджено рішенням Приймальної комісії Академії праці, соціальних відносин і туризму,
протокол № 6 від 28 травня 2026 р

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ для вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальностями: А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями); С4 Психологія; D5 Маркетинг; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D8 Право; I10 Соціальна робота; D4 Публічне управління та адміністрування; С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

*Затверджено на засіданні приймальної комісії
Академії праці, соціальних відносин та туризму,
протокол № 6 від 25.05.2026 р.*

Розробники програми: кандидат економічних наук, доцент кафедри іноземних мов і гуманітарних дисциплін, Балашова Наталія Володимирівна

Програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов і гуманітарних дисциплін, протокол № __10__ від __26 березня__ 2026 р.

Завідувач кафедри

Світлана БОНДАР

ПОГОДЖЕНО

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Надія ПИСАРЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування, що проводиться у формі співбесіди з української літератури, розроблено відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 20.06.2018.

Співбесіда проводиться з метою перевірки знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника з української літератури, що є достатніми для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти з відповідної спеціальності, за якою вступник має право проходити конкурсний відбір відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році в Академії праці, соціальних відносин і туризму.

Мета співбесіди – з'ясувати рівень теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних дисциплін.

Матеріал програми розділено за такими розділами: усна народна творчість; давня українська література; література XIX-XXI століть; твори українських письменників-емігрантів; сучасний літературний процес.

Основні вимоги до вмінь та навичок вступника:

- розрізняти види й жанри творів;
- співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією;
- визначати тему, ідею, проблематику літературних творів;
- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки;
- визначати художні образи;
- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками та репліками;
- визначати сюжетні і позасюжетні елементи;
- співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів;
- знати псевдоніми та справжні імена письменників, належність їх до літературних епох;
- визначати місце і роль письменника в літературному процесі;
- пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство».

Співбесіда проводиться за допомогою використання комплексних різнотипних завдань, що дасть змогу вступникові виявити як суто мовознавчі теоретичні знання та практичні вміння щодо володіння українською мовою, так і надати комплексну оцінку індивідуального рівня особистісного розвитку й готовності до комунікативної соціально-психологічної взаємодії в процесі навчання у закладі освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ

За результатами співбесіди рівень знань абітурієнтів оцінюється за шкалою 50 балів по кожній дисципліні або ухвалюються рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»). Бланк тестування по кожній дисципліні складається з 25 завдань.

Індивідуальна співбесіда складається з 25 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох/п'ятьох варіантів.

Завдання індивідуальної співбесіди буде оцінено відповідно до схеми нарахування: по 2 бали буде нараховано за кожну правильну відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді.

Отже, за виконання завдань можна отримати від 0 до 50 балів, які буде переведено в шкалу 100-200 балів.

Під час випробування екзаменатори фіксують правильність відповідей у протоколі, який підписується головою предметної екзаменаційної комісії та екзаменаторами і зберігається в особовій справі вступника.

Інформація про результати усної співбесіди оголошується вступникові на наступний день після її проведення.

В умовах воєнного стану іспит може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання.

Українська література

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки» Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль...» Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла»	Аналізувати літературний твір чи його уривок; розрізняти види й жанри усної творчості; розрізняти різновиди календарно-обрядових пісень; аналізувати зміст, образи, настрої суспільно- побутових і родинно- побутових пісень; визначати провідні мотиви історичних пісень, характеризувати образи героїв – історичних осіб; визначати тематику й художні особливості балад і дум, пісень Марусі Чурай; виділяти у фольклорних творах анафори, рефрени, постійні епітети, персоніфікацію, символи, гіперболу, визначати їхню художню роль
2. Давня українська література	«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги) «Слово про похід Ігорів» Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту — звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми	знати основні теоретико-літературні поняття: художній образ; прототип; тема, ідея, мотив художнього твору; проблематика та конфлікт у художньому творі; композиція художнього твору: сюжет, позасюжетні елементи; знати й уміти визначати в літературному творі тропи: епітет, порівняння, метафору, алегорію, гіперболу
3. Література кінця XVIII-початку XX ст.	Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка»; Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся»; Тарас Шевченко «Катерина», «Гайдамаки», «Кавказ», «Сон (У всякого своя доля...)», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт»; Пантелеймон Куліш «Чорна рада»; Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»; Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»; Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля»; Іван Франко «Гімн», «Чого являється мені у сні?...», «Мойсей»	знати основні теоретико-літературні поняття: сентименталізм, романтизм, реалізм, їхні ознаки; епос та його жанри (новела, оповідання, повість, роман, різновиди повісті та роману); лірика, її тематичні різновиди та жанри (сонет, гімн, послання, поема); драма та її жанри (комедія, трагедія, трагікомедія, власне драма, драма-феєрія); види комічного: гумор, іронія, сатира, сарказм, гротеск, бурлеск, травестія
4. Література XX ст.	Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo»; Ольга Кобилянська «Земля»; Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня»; Микола Вороний «Блакитна Панна»; Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...»; Павло Тичина «О, панно Інно...», «Пам'яті	визначати місце й роль митця в літературному процесі; знати основні теоретико-літературні поняття: український модернізм і його особливості; модерністські напрями й течії: імпресіонізм, неоромантизм, символізм, експресіонізм; знати основні теоретико-літературні поняття: поетичний синтаксис (інверсія, тавтологія, антитеза, анафора, паралелізм); риторичні звертання й запитання; алітерація, асонанс; різновиди роману (роман у новелах, роман у віршах); кіноповість; усмішка; уміти пояснювати поняття «розстріляне відродження»

	тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...»; Максим Рильський «Молюсь і вірю. Вітер грає...»; Микола Зеров «Київ - традиція»; Микола Хвильовий «Я (Романтика)»; Юрій Яновський «Дитинство»; Володимир Сосюра «Любіть Україну!»; Валер'ян Підмогильний «Місто»; Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом»; Микола Куліш «Мина Мазайло»; Богдан-Ігор Антонич «Різдво»; Олександр Довженко «Україна в огні», «Зачарована Десна»; Андрій Малишко «Пісня про рушник»; Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти - людина...», «Задивляюсь у твої зіниці...»; Олесь Гончар «Залізний острів»; Григій Тютюнник «Три зозулі з поклоном»; Василь Стус «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!...»; Іван Драч «Балада про соняшник»; Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфреско», «Маруся Чурай»	
5. Твори українських письменників - емігрантів	Іван Багряний «Тигролови» Євген Маланюк «Стилет чи стилос?»	орієнтуватися у творчості українських письменників-емігрантів; знати особливості пригодницького роману
6. Сучасний літературний процес	Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище	орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; визначати найхарактерніші ознаки постмодернізму

Список творів з української літератури

Нижче наведено програму вступного випробування (співбесіди) з української літератури, структуровану за хронологічно-тематичними розділами відповідно до офіційних вимог ЗНО/НМТ.

1. Усна народна творчість (фольклор).

1. Пісні Марусі Чурай: «Віють вітри», «Засвіт встали козаченьки».
2. Історичні пісні: «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль...».
3. Народна дума: «Дума про Марусю Богуславку».
4. Народна балада: «Ой летіла стріла».

2. Давня українська література.

1. Нестор Літописець: літопис «Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва та про помсту княгині Ольги).

2. Поема: «Слово про похід Ігорів».
3. Григорій Сковорода: поезії «De libertate», «Всякому місту – звичай і права», байка «Бджола та Шершень».

3. Література кінця XVIII – XX століття.

1. Іван Котляревський: поема «Енеїда», драма «Наталка Полтавка».
2. Тарас Шевченко: поеми «Катерина», «Кавказ», «Сон» («У всякого своя доля...»), вірш-послання «І мертвим, і живим, и ненарожденним...», вірш «Заповіт».
3. Пантелеймон Куліш: перший український історичний роман «Чорна рада».
4. Іван Нечуй-Левицький: повість «Кайдашева сім'я».
5. Панас Мирний: роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1 та 4 частини).
6. Іван Карпенко-Карий: комедія «Мартин Боруля».
7. Іван Франко: повість «Захар Беркут», поезія «Чого являєшся мені у сні?...», філософська поема «Мойсей».
8. Михайло Коцюбинський: новела «Intermezzo», повість «Тіні забутих предків».
9. Ольга Кобилянська: новела «Valse mélancolique».
10. Василь Стефаник: новела «Камінний хрест».
11. Леся Українка: поезія «Contra spem spero!», драма-феєрія «Лісова пісня».
12. Микола Вороний: поезія «Блакитна Панна».
13. Олександр Олесь: поезії «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...».
14. Павло Тичина: поезії «Ви знаєте, як липа шелестить...», «О панно Інно...», «Пам'яті тридцяти».
15. Максим Рильський: поезія «У теплі дні збирання винограду...».
16. Микола Хвильовий: новела «Я (Романтика)».
17. Валер'ян Підмогильний: урбаністичний роман «Місто».
18. Юрій Яновський: автобіографічний роман «Майстер корабля».
19. Остап Вишня: гумореска «Сом», усмішка «Моя автобіографія».
20. Микола Куліш: сатирична комедія «Мина Мазайло».
21. Богдан-Ігор Антонич: поезія «Різдво».
22. Олександр Довженко: автобіографічна кіноповість «Зачарована Десна».
23. Володимир Сосюра: поезія «Любіть Україну!».
24. Андрій Малишко: поезія «Пісня про рушник».
25. Василь Симоненко: поезії «Ти знаєш, що ти – людина?», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства».
26. Василь Голобородько: поезія «Наша мова».
27. Олесь Гончар: новела «Модри Камень».
28. Григорій Тютюнник: новела «Три зозулі з поклоном».
29. Іван Драч: поема «Балада про соняшник».
30. Дмитро Павличко: поезія «Два кольори».
31. Ліна Костенко: поезія «Страшні слова, коли вони мовчать», роман у віршах «Маруся Чурай».

4. Твори письменників-емігрантів.

1. Іван Багряний: пригодницький роман «Тигролови».
2. Євген Маланюк: поезія «Уривок з поеми».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жанрова специфіка та класифікація українського фольклору (календарно-обрядові, суспільно-побутові та родинно-побутові пісні).
2. Пісні Марусі Чурай: розкриття мотивів кохання, розлуки та вірності в піснях «Віють вітри», «За світ встали козаченьки».
3. Історичні пісні: образи народних героїв та змалювання боротьби проти поневолювачів у піснях «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль...».
4. Українські народні думи: тематика, поетичний лад та художні засоби (на прикладі «Думи про Марусю Богуславку»).

5. Народна балада як жанр фольклору: драматизм, морально-етичні мотиви та елементи фантастики в баладі «Ой летіла стріла».

6. «Повість минулих літ» як видатна пам'ятка давньоруського літописання (аналіз уривків про заснування Києва та про помсту княгині Ольги).

7. «Слово про похід Ігорів»: патріотична ідея, художні особливості, мотив «золотого слова» Святослава та плачу Ярославни.

8. Григорій Сковорода – мислитель і митець.

9. Ідея свободи в поезії «De libertate», викриття суспільних вад у вірші «Всякому місту – звичай і права».

10. Концепція «сродної праці» у байці Г. Сковороди «Бджола та Шершень».

11. Філософські афоризми Г. Сковороди.

12. Іван Котляревський – зачинатель нової української літератури.

13. Бурлескно-травестійна поема «Енеїда» (ідейно-тематичний зміст, образи, національний колорит).

14. Драма І. Котляревського «Наталка Полтавка»: образи простих людей, моральна краса головної героїні.

15. Тарас Шевченко – великий український Кобзар.

16. Тема жіночої долі в поемі «Катерина» Т. Шевченка.

17. Викриття системи самодержавства та національного гноблення в сатиричних поемах Т. Шевченка «Сон» («У всякого своя доля...») та «Кавказ».

18. Патріотичні мотиви та заклик до єднання й самоусвідомлення у творах Т. Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт».

19. Пантелеймон Куліш та його роман «Чорна рада» – перший український історичний роман (проблематика, образи, протиставлення політичних концепцій).

20. Соціально-побутова повість Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»: розкриття психології селянства, гумор і сатира у творі.

21. Панас Мирний та його роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»: соціально-психологічна проблематика, еволюція образу Чіпки Варениченка.

22. Іван Карпенко-Карий та «театр корифеїв».

23. Сатирична комедія «Мартин Боруля»: засудження дворянства як підміни справжніх цінностей.

24. Філософська та інтимна лірика Івана Франка (збірка «З вершин і низин», вірші «Гімн», «Чого являється мені у сні?...»).

25. Філософська поема І. Франка «Мойсей»: тема вождя і народу, шляхи історичного розвитку України.

26. Психологічна новела Михайла Коцюбинського «Intermezzo»: імпресіоністичний стиль, образи та мотиви відновлення душевних сил.

27. Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»: гуцульський фольклор, колорит, тема вічного кохання.

28. Ольга Кобилянська та український модернізм: глибокий психологізм і музикальність у новелі «Valse mélancolique» (або соціально-психологічний роман «Земля»).

29. Новела Василя Стефаника «Камінний хрест»: тема еміграції галицького селянства, сильні експресіоністичні образи.

30. Леся Українка: неоромантичний пафос і мужність у поезії «Contra spem spero!».

31. Драма-феєрія «Лісова пісня» (проблема гармонії людини і природи, перемога духовного над матеріальним).

32. Символізм та неоромантизм у поезії початку ХХ ст. (Микола Вороний «Блакитна Панна», Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...»).

33. Поетичний світ Павла Тичини: сонячнокларнетна лірика («Ви знаєте, як липа шелестить...», «О панно Інно...»), патріотичний реквієм «Пам'яті тридцяти».

34. Неокласицизм та неоромантизм 1920-х років: лірика Максима Рильського («Молюсь і вірю...», «У теплі дні збирання винограду...»).

35. «Розстріляне відродження» 1920–1930-х років.

36. Психологічна новела Миколи Хвильового «Я (Романтика)»: проблема вибору між гуманізмом і фанатичною відданістю ідеології.

37. Урбаністичний роман Валер'яна Підмогильного «Місто»: психологія підкорення міста,

еволюція образу Степана Радченка.

38. Новаторство Юрія Яновського в романтичному романі «Майстер корабля» (тематика мого пристрасного життєлюбства, творчості).

39. Жанр усмішки та гуморески у творчості Остапа Вишні («Моя автобіографія», «Сом»).

40. Микола Куліш і його сатирична комедія «Мина Мазайло»: викриття міщанства, проблема національної свідомості та манкуртства.

41. Поезія Богдана-Ігоря Антонича: міфологічність, поєднання християнського та язичницького у вірші «Різдво».

42. Олександр Довженко – видатний український кінорежисер і письменник.

43. Автобіографічна кіноповість О. Довженка «Зачарована Десна» (краса природи та праці).

44. Патріотична та інтимна лірика середини ХХ ст. (Володимир Сосюра «Любіть Україну!», Андрій Малишко «Пісня про рушник»).

45. Творчість «шістдесятників».

46. Громадянська та особистісна лірика Василя Симоненка («Ти знаєш, що ти — людина...», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства»).

47. Гуманізм та засудження війни в новелі Олеся Гончара «Модри Камень»

48. Проблематика новели О. Гончара «Залізний острів».

49. Григорій Тютюнник: новела «Три зозулі з поклоном» (втілення любові, людської гідності та туги в образах персонажів).

50. Правозахисна та стоїчна лірика Василя Стуса («Як добре те, що смерті не боюсь я», «О земле втрачена, явися!...»).

51. Філософська та авангардна поезія другої половини ХХ ст. (Іван Драч «Балада про соняшник», Дмитро Павличко «Два кольори», Василь Голобородько «Наша мова»).

52. Філософська та громадянська лірика Ліни Костенко: неоромантичний максималізм і роздуми про роль слова й поета в суспільстві (на прикладі поезії «Страшні слова, коли вони мовчать»).

53. Історичний роман у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай»: проблематика (мищець і народ, трагічна доля кохання, душевна краса та моральна відповідальність), жанрові й композиційні особливості твору.

54. Література українського зарубіжжя (МУР, Празька школа).

55. Пригодницький роман Івана Багряного «Тигролови»: уславлення сильної особистості, перемога людської гідності над тоталітарним режимом.

56. Історико-філософська лірика Євгена Маланюка: поетичні роздуми про долю України («Уривок з поеми»).

57. Сучасний літературний процес в Україні: основні тенденції, періодизація, часописи та літературні угруповання.

58. Постмодернізм як літературне явище кінця ХХ – початку ХХІ століття: ключові риси, естетика та представники.

59. Основні теорії та роди літератури: епос, лірика, драма, ліро-епос та їхні жанрові різновиди.

60. Роль тропів, поетичного синтаксису (інверсія, антитеза, анафора) та виражальних засобів у розкритті ідейно-художнього змісту творів.

Основна навчальна література та правописні джерела:

1. Авраменко О. М. Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2023.

2. Авраменко О. М. Українська література (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2024.

3. Борзенко О. І. Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Харків: Ранок, 2023.

4. Борзенко О. І. Українська література (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Харків: Ранок, 2024.

5. Коваленко Л. Т., Бернадська Н. І. Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Оріон, 2023.

6. Пахаренко В. І. Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2023.

Довідники та посібники для підготовки до НМТ / ЗНО:

1. Авраменко О. М. НМТ 2025 (2026): Українська література. Довідник. Завдання в тестовій формі. К.: Грамота, 2024–2025.
2. Авраменко О. М., Блажко М. Б. Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. Ч. 2 (Українська література). К.: Грамота, 2023.
3. Витвицька 4. Українська література. Комплексна підготовка до НМТ / ЗНО. Тернопіль: Підручники і посібники, 2024.
4. Куриліна О. В. Українська література. Повний повторювальний курс: довідник, тестові завдання. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2023.
5. Радишевська М. І. Новий довідник: Українська мова та література. К.: Казка, 2023.

Інтернет-ресурси:

1. Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО) – офіційні програми, специфікації та тестові завдання НМТ/ЗНО. URL: <https://testportal.gov.ua>
2. Всеукраїнська школа онлайн – навчальні матеріали, відеоуроки та тести з української мови для 10–11 класів. URL: <https://lms.e-school.net.ua>
3. Електронна бібліотека «УкрЛіб» – повні тексти художніх творів, скорочені змісти та аналізи творів української літератури. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/>
4. Освітній проєкт «Chtyvo» (Чтиво) – електронна бібліотека україномовної літератури та літературознавчих праць. URL: <https://chtyvo.org.ua/>